

ХХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень освіти	вищої	Перший (бакалаврський)
Кафедра	Монументальний живопис	Рік навчання		1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни		обов'язкова
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри		2

КОПЮВАННЯ ЖИВОПИСНОГО ТВОРУ

Семестр 2 (весна 2025 р.)

27 січня-10 травня

Викладач	Анорічева-Єрьомка Антоніна Іванівна
E-mail	anorichevaantonina.1951@gmail.com , Viber +380953087538
Заняття	Понеділок 10.45–12.25, 13:00-13:45,(он-лайн)
Консультації	Протягом робочого тижня до 18:00.
Адреса (фізична)	корпус 1, вул. Мистецтв 11
Телефон	057 706-28-11 (кафедра)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — МКЖС); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_ питання. Розширення: текст — doc, docx, фотографії робіт високої якості — jpeg, pdf*. Обговорення та консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні, години, у вказаній аудиторії та за умови наявності при собі роботи.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна спрямована на отримання навичок візуального и техніко-технологічного аналізу творів світового та українського образотворчого мистецтва з метою удосконалення навичок письма живописними матеріалами. Передбачає вивчення технік та стилів відомих (Світових та українських) майстрів, аналіз кольорознавчих, композиційних особливостей авторів, навчання методі нанесення фарб.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Методичні рекомендації

1. Киплик, Д. І. Техніка живопису/Д.І. Киплик; Київ, Центр навчальної літератури: 2021. — 534 с.
2. Мельник Анатолій. Український живопис XX-XXI ст. з колекції НХМУ, вид. Галерея, Хмельницький 2004 рік.
3. Анорічева-Єрьомка А.І. Академічний живопис: навч. посіб. для студ. I-V курсів кафедри монументального живопису вищ. худож. навч. закл. / А. І. Анорічева-Єрьомка ; Харківська держ. академія дизайну і мистецтв. - Х. : Колорит, 2009. - 232 с.: іл. - Бібліогр.: с. 229.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Фарби (Олійні, акрилові), підрамники 4 шт. форматом 40х50, 50х60 (залежно від параметрів оригіналу для копіювання), полотно, синтетичні пензлі різного розміру, розчинники, лак, крафт, копіювальний папір.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою курсу є освоєння студентами необхідних теоретичних знань з класифікації художніх технік копіювання.

Дисципліна забезпечує спеціалізовані (фахові) компетентності: здатність створення професійної грамотної роботи з використанням отриманих теоретичних знань та практичних навичок.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни це освоєння матеріалів та їх класифікація, з якими художник-монументаліст стикається у своїй практичній діяльності. Курс будується за принципом теоретичного вивчення та практичного виконання копії класичних портретів українського (Миколи Мурашка чи Олександра Мурашка), або європейського портретного мистецтва. В контексті курсу пропонується вивчити академічний підхід і етнографічний підходи копіювання.

Академічний підхід передбачає:

- 1) використання академічного малюнку, побудова основних форм за допомогою світлотіні.
- 2) Розробка обличчя: Велика увага до точного зображення анатомії, виразу обличчя, деталей (очі, губи, носа).
- 3) Нашарування фарб: Техніка лессування (нанесення тонких шарів фарби для досягнення глибини та об'єму).
- 4) Деталізація та узагальнення: Підкреслення деталей, таких як текстура шкіри чи тканин, із подальшим гармонійним об'єднанням образу, увага до схожості з прикладом.

Етнографічний підхід характерний для української школи завдяки прагненню зберегти національну ідентичність. В Методиці копіювання головним можна виділити:

- 1) Зображення портретів із елементами народного костюму.
- 2) Використання яскравих кольорів, типових для української культури.
- 3) Особливий акцент на фонових деталях, що підкреслюють культурне середовище (рушники, вишиванки, національні орнаменти).
- 4) Робота в локальних плямах.
- 5) Менший акцент на деталях, ніж в академічному підході, але більша увага до декоративності та символізму.

Приклад: Роботи Катерини Білокур чи портрети Федора Кричевського.

Дисципліна вивчається протягом другого семестру 1-го курсу (1 кредиту ECTS, 45 годин: 6 годин — лекції, 39 години — практичні.).

1 МОДУЛЬ.

Тема 1. Вступ до курсу. Основні стилістичні особливості портрету епохи Відродження і українського портрету доби Бароко – ХХ ст. Підготовка полотна.

Тема 2. Етапність нанесення малюнку і фарб на полотно. Методологічні особливості авторського письма.

2 МОДУЛЬ.

Тема 3. Особливості копіювання портретів українських авторів ХХ ст. Робота над копією.

Тема 4. Особливості копіювання натюрмортів ХІХ – ХХ ст. Робота над копією.

РОЗКЛАД ДИСЦИПЛІНИ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1-4 тижд ень	1	Лекція. Практичне заняття	Вступ до курсу. Основні стилістичні особливості портрету епохи Відродження і українського портрету доби Бароко – ХХ ст. Підготовка полотна.	12	Індивідуальні повідомлення, обговорення в зум	
5-8 тижд ень	2	Лекція. Практичне заняття	Етапність нанесення малюнку і фарб на полотно. Методологічні особливості авторського письма.	12	Модульний перегляд	Колекти вне обговор ення
9-12 тижд ень	3	Лекція. Практичне заняття	Особливості копіювання портретів українських авторів ХХ ст. Робота над копією.	12	Індивідуальні повідомлення, обговорення в зум	
13-15 тиж ень	4	Лекція. Практичне заняття	Особливості копіювання натюрмортів ХІХ – ХХ ст. Робота над копією.	9	Ітоговий перегляд	Колекти вне обговор ення

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних та практичних он-лайн занять. Самостійна робота спрямована на практичне опробування та закріплення лекційних тем. Зміст самостійної роботи складається з підготовчого процесу (збірка підрамників, натягування полотен, ґрунтування) та створення двох копій: портрет українських авторів XX ст. та натюрморту часу XIX – XX ст, пошук додаткової інформації та її аналіз. Додаткових завдань для самостійної роботи не передбачено.

шш

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формат семестрового контролю проходить у вигляді он-лайн перегляду. Потребує надання оформлених практичних завдань за темами в цифровому варіанті.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
Добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно бути налаштованим на спілкування з викладачем, прослуховування інформації, лекції тощо.

Вітається власна думка з теми заняття. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести он-лайн заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на он-лайн заняття не вітаються. Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання, також представити практичну роботу на етапі створення в месенджері.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх роботах, при складанні заліків, екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не допускаються. Якщо під час практичного завдання помічено порушення, то студент втрачає право отримати бали.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Модульний перегляд	0–40
2	Екзаменаційний перегляд	0–60
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Вчасно виконував завдання практичних занять. Відповів на додаткові питання. Оформлення акуратне, копія ідентична до оригіналу.
A	17–19	37–39	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали. Оформлення акуратне, копія ідентична до оригіналу.
A-	16	36	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, максимально наближена до оригіналу.
B	12–15	32–35	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок.
C	8–11	22–31	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з якістю виконання та своєчасністю виконання практичних завдань.
D	4–7	10–21	Студент не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками, наявні проблеми з якістю виконання та своєчасністю виконання практичних завдань.
E	1–3	1–9	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних, виконана не своєчасно.
	0	0	Пропуск рубіжного контролю.

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність. Студент під час курсу приймав участь у розписах чи виконав додаткове практичне завдання або зробив публікацію статті за темою предмету. Максимальна кількість балів: 5.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Анорічева-Єрьомка А.І. Академічний живопис: навч. посіб. для студ. I-V курсів кафедри монументального живопису вищ. худож. навч. закл. / А. І. Анорічева-Єрьомка ; Харківська держ. академія дизайну і мистецтв. - Х. : Колорит, 2009. - 232 с.: іл. - Бібліогр.: с. 229.
2. Беліка Є. В., Конопко О.І. Техніка і технологія олійного живопису: навч. посібн. /— К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. — 92 с.
3. Білецький П.О. Мова образотворчих мистецтв. — К., 1973.
4. Киплик, Д. І. Техніка живопису. Київ, Центр навчальної літератури: 2021. — 534 с.

5. Ковальова М., Крот Т. Проблема побудови колориту в портреті: Історіографія// Матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції за підсумками роботи у 2016 – 2017 рр. Харків: ХДАДМ, 2017. С. 175–177
6. Кривавич Д. П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво: Навч. посібн. : У 3 ч. – Львів: Світ, 2005. – Ч. 3. – 268 с.
7. Марчак В. Про малярство: Навчальний посібник – Львів: ФОП Стебляк О.М., 2018. – 264 с.
8. Музика О. Я. Матеріали і техніка олійного живопису: навч. посібник / укладач–Умань: ВПЦ «Візаві», 2013. – 114 с.
9. Овсійчук В. Українське малярство Х-ХVIII ст. Проблеми кольору / В. Овсійчук. - Львів: [б. в.], 1996.
10. Сковронський В. М. Технологія живопису та декоративно-прикладного мистецтва: навч.посіб. / В. М. Сковронський. Київ. КНУКіМ, 2007. 207 с.
11. Мельник А. Український живопис ХХ-ХХІ ст. з колекції НХМУ, вид. Галерея, Хмельницький 2004 рік.
12. Щербаківський Д. Український портрет : виставка українського портрету XVII – XX ст / Д. Щербаківський, Ф. Ернст; Всеукраїнський історичний музей ім. Т. Шевченка. – Київ: Держ. Трест "Київ Друк", 1925. – 64 с. : іл.

Інтернет джерела:

Український мистецтвознавчий дискурс. Колективна монографія.

URL:<https://violity.com/ua/publication/341-kopiya-kartini-yak-okremij-vitvir-mistectva.html>